

ריכוז הערות הציבור שהתקבלו והתייחסות סגל הרשות אליהן

מס'	סעיף ונושא	מעיר ההערה	תוכן ההערה בתמצית	עמדת סגל הרשות
1.	כללי	בנק לאומי	יש להימנע מפערים רגולטורים בין החובות המוטלות על תאגידים בנקאיים לבין החובות המוטלות על רכזי הצעה באופן שיחשוף את התאגידים הבנקאיים לסיכונים ללא ידיעתם. כך למשל, לפי נוסח הצו, על רכז הצעה לנתר פעילות של איש ציבור זר בלבד, ואילו על תאגיד בנקאי לנתר פעילות המתבצעת עבור איש ציבור מקומי וזר. להבדל זה משמעויות בסעיפים שונים, כגון: סעיף 2(ג)1 – אישור מנושא משרה להתקשרות עם איש ציבור זר; סעיף 2(ב) – בהליך הכר את הלקוח של חברה מציעה היא נשאלת האם היא בעלת קשר כלשהו לאיש ציבור זר; סעיף 8(ב)2 – פעילות במערכת סגורה – ביטול הפטור לאיש ציבור זר.	הוראות הנוגעות לניתור פעילות של איש ציבור מקומי יקבעו במסגרת הוראה משלימה שתיתן לאחר שצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של רכז הצעה למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ט-2018 (להלן: "הצו") יכנס לתוקפו. זאת, כפי שנעשה על ידי רשות שוק ההון ("חוזר ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור בגופים מוסדיים") והפיקוח על הבנקים ("ניהול בנקאי תקין, 411 - ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור").

עמדת סגל הרשות	תוכן ההערה בתמצית	מעיר ההערה	סעיף ונושא	מס'
<p>ההערה נדחתה – התכליות העומדות בבסיס תקנות ניירות ערך (הצעת ניירות ערך באמצעות רכז הצעה), תשע"ז-2017 (להלן: "תקנות רכז הצעה") והגבלת סכומי ההשקעה הקבועה בהן אינן התכליות העומדות בבסיס צו איסור הלבנת הון אשר יחול על רכז ההצעה. ההקלות שניתנו במסגרת הצו למשקיע בסכום נמוך מבוססות על סטנדרטים וספים בינלאומיים בתחום איסור הלבנת ההון, אותם יש לקבוע בלא תלות בסכומי ההשקעה שנקבעו למשקיעים דרך רכז הצעה במסגרת תקנות רכז הצעה. כך לדוגמא, אם יחול שינוי בסטנדרט הבינלאומי בעניין הלבנת הון, אין היגיון ששינוי זה ישפיע על הגבלות ההשקעה שנקבעו בתקנות רכז הצעה.</p>	<p>קיימת אי הלימות בין הצו המתייחס ל"משקיע בסכום נמוך" כמי שהשקיע סכום מוגבל בתקופה של חצי שנה, לבין תקנות רכז הצעה המתייחסות לתמורה המתקבלת ממשקיע בודד, המחושבת לפי תקופה של שנה. התוצאה של פער זה היא שיהיו מצבים בהם משקיע בסכום נמוך יוכל להשקיע דרך רכז ההצעה במשך שנה סכום כסף גבוה יותר ממשקיע אחר שלא יוגדר כמשקיע בסכום נמוך, כיוון שבמשך חצי שנה השקיע סכום העולה על 50 אלף ₪. תוצאה נוספת לפער זה תהיה שמשקיעים יחשבו את פריסת השקעותיהם כדי להיכנס להגדרה של "משקיע בסכום נמוך" על מנת לקבל את הפטורים הקיימים בצו למשקיע זה. לכן מוצע לשנות את הצו כך שיגדיר משקיע בסכום נמוך כמי שהשקיע במהלך שנה סכום מצטבר שאינו עולה על 100 אלף ₪.</p>	<p>פיפלבז עסקים חברתיים בע"מ (להלן: "פיפלבז")</p>	<p>סעיף 1 – הגדרות</p>	<p>.2</p>
<p>ההערה התקבלה – המונח יוחלף ל "קשר עסקי" לאיש ציבור זר.</p>	<p>יש לחדד את ההגדרה המופיעה בסעיף של "קשר כלשהו" לאיש ציבור זר. לעניין זה ראו להשוואה הגדרת קרוב בנוהל בנקאי תקין 411.</p>	<p>בנק לאומי, פיפלבז</p>	<p>סעיף 2(ב) – הכרת מקבל שירות</p>	<p>.3</p>

מס'	סעיף ונושא	מעיר ההערה	תוכן ההערה בתמצית	עמדת סגל הרשות
4.		פיפלביז	היות ומדובר בפעילות מוגדרת וידועה של השקעת כספים תמורת מניות או אג"ח, ניתן להשמיט את המידע הנוגע ל"מטרת ההשקעה" וה- "פעילות המתוכננת באמצעות רכז ההצעה". בקשת מידע זה עלולה להביא לנטישה של משקיעים.	ההערה נדחתה – מדובר בנוסח התואם לצווי איסור הלבנת הון בתחומים אחרים, ואין מקום לחרוג ממנו בצו זה. כמו כן, לא מצאנו כי מדובר בשאלות מכבידות.
5.	סעיף 3(ד) – רישום פרטי זיהוי	פיפלביז	יש להוריד את סיפא הסעיף בה נכתב "הוראות סעיף זה יחולו גם על הוספת מקבל שירות שהוא תאגיד", זאת מכיוון שלא ניתן להוסיף מקבל שירות שהוא תאגיד.	ההערה נדחתה – אין מניעה במסגרת פעילות רכז הצעה להוסיף מקבל שירות שהוא תאגיד.
6.	סעיף 3(ה)(2) - חובת רישום פרטים בעת ביצוע העברה אלקטרונית של מעל 5,000 ₪	בנק לאומי	התייחסות לסיפא – "אם הפרטים האמורים ידועים לוי" - מבוקשת הבהרה מדוע לא נדרש לציין לכל הפחות שם ות.ז. הדבר בעייתי במקרה שבו החשבון המעביר / נעבר הינו בבעלות משותפת.	ההערה נדחתה – מדובר בנוסח מקובל בכל צווי הלבנת ההון (ראה לדוגמא: סעיף 3(ז) לצו זירות סוחר, סעיף 3(יא) לצו חבר בורסה). הצורך בהוספת הסיפא נובעת מהעובדה שהפרטים האמורים אינם תמיד ידועים לרכז ההצעה, מפני שלא מדובר בלקוח שלו.
7.	סעיף 4(א)(1) - אימות פרטים ודרישת מסמכים	בנק לאומי	האם הכוונה היא שלצורך אימות פרטי הזיהוי עם מסמך זיהוי נוסף ניתן להסתמך רק על הרשימה המופיעה בסיפא של הסעיף כ"תעודה מזהה", כלומר - תעודת זהות, תעודת עולה, רישיון נהיגה, דרכון ישראלי?	לא. אין הכוונה שבמסמך זיהוי נוסף ניתן להסתמך רק על הרשימה המופיעה בסיפא סעיף 4(א)(1) לצו. אין מדובר במסמכים הבלעדיים לביצוע האימות. לעניין זה ראו לדוגמא "שאלות ותשובות בנושא זיהוי ואימות" באתר הרשות, שאלות 2.12.20, 2.12.7.

מס'	סעיף ונושא	מעיר ההערה	תוכן ההערה בתמצית	עמדת סגל הרשות
8.	סעיף 4(ב) – אימות פרטים ודרישת מסמכים	פיפלביז	מנוסח הסעיף נובע כאילו יחיד המתקשר עם רכז הצעה באמצעות מורשה חתימה יידרש להמציא "אישור עורך דין לשם קבלת שירות אצל רכז הצעה". דרישה זו מכבידה.	ההערה נדחתה – אין כוונה לדרוש מיחיד אישור עורך דין לשם קבלת שירות אצל רכז הצעה על ידי מורשה חתימה, והדבר אינו עולה מנוסח הסעיף.
9.	סעיף 5(ב) - הצהרה על נהנה ועל בעל שליטה	בנק לאומי	הסעיף מאפשר קבלת הצהרת בעל שליטה בתאגיד ממקבל שירות (שאינו משקיע בסכום נמוך) בחתימת מקור או <u>באישור של עורך דין</u> . האפשרות של אישור של עורך דין הוסרה מצו איסור הלבנת הון של תאגידים בנקאיים. לכן, לשם קיום משטר איסור הלבנת הון אחיד וניהול הסיכון, מבוקש ליצור אחידות בדרישות. האמור מקבל משנה תוקף לאור הסמכות שניתנת לרשות ני"ע בס"ק (ו) לתת הוראות חלופיות לעניין הדרישה להצהרה בחתימת מקור (מכוח סעיף 11יג לחוק איסור הלבנת הון).	ההערה נדחתה – הצו מסדיר משטר איסור הלבנת הון על רכזי הצעה שפעילותם בעלת מאפיינים דומים לפעילות מפעילי מערכת לתיווך באשראי, גם מבחינת סיכוני הלבנת ההון הנובעים ממנה (השוניים משמעותית מאלו הנובעים מפעילותם של תאגידים בנקאיים). בצו איסור הלבנת הון של מפעילי מערכת לתיווך באשראי ניתנה אפשרות של קבלת הצהרת בעל שליטה באישור של עורך דין. על כן, אין מקום ליצירת הסדר שונה עבור רכזי הצעה.
10.	סעיף 5 - הצהרה על נהנה ועל בעל שליטה	פיפלביז	הדרישה להצהרה בחתימת מקור ממקבל שירות, שיצהיר אם הוא פועל עבור עצמו או עבור נהנה / בעל שליטה, היא בעייתית כאשר מדובר במשקיעים זרים שלא ישתמשו במערכת סגורה/ סגורה למחצה. הדבר יפגע במהירות פעולת ההשקעה ובמאפייני רכז ההצעה כפלטפורמה אינטרנטית. לכן יש להסיר דרישה זו או לחלופין על הממונה לעשות שימוש בסמכותו הקבועה בסעיף 5(ו) ולתת פטור בנושא.	ההערה התקבלה באופן חלקי – השימוש בסמכות הממונה לפי סעיף 5(ו) תעשה תוך בחינת האמצעים החלופיים הנדרשים.

מס'	סעיף ונושא	מעיר ההערה	תוכן ההערה בתמצית	עמדת סגל הרשות
11.	סעיף 6 - פטור חלקי לרישום פרטי זיהוי והצהרה של נהנה ובעל שליטה	טי. גי. אל קולמקס שוקי הון בע"מ	יש להוסיף לרשימת הגופים הפטורים מרישום פרטי זיהוי והצהרה על נהנים גם זירות סוחר, זאת כפי שכבר נעשה מכוח צו איסור הלבנת הון החל על הבנקים, בהוראה שנתן המפקח על הבנקים. זאת ועוד, זירות סוחר הן גופים המפוקחים על ידי רשות ניירות ערך, גם בהיבט של איסור הלבנת הון, וגם מסיבה זו יש להכליל אותה בפטור מכוח סעיף 6 לצו.	ההערה נדחתה – זירת סוחר אינה יכולה להשקיע עבור לקוחותיה אצל רכז הצעה נוכח כלל ייחודיות העיסוק החל על הזירות (סעיף 44טז לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968).
12.	סעיף 7(א) – זיהוי פנים אל פנים	בנק לאומי	יש לחדד כי מדובר על עובד רכז הצעה שהוסמך למטרה זו.	ההערה נדחתה – אין צורך בהבהרה. הוראה דומה מצויה בצווי איסור הלבנת הון אחרים.
13.	סעיף 7(ג) - זיהוי פנים אל פנים	פיפליז	מוצע לקבוע אמצעי זיהוי חזותי כשם שקבוע בצו זירות סוחר (video conference), וזאת כדי להתמודד עם העובדה כי מדובר בפלטפורמות אינטרנטיות להן יש לתת חלופות טכנולוגיות.	ההערה התקבלה באופן חלקי - האפשרות לקבוע אמצעי זיהוי חזותי באמצעות שימוש בטכנולוגיה תיבחן במסגרת סמכות הממונה, כאמור בסעיף 7(ג) לצו.
14.	סעיף 8(א) - פעולות במערכת סגורה ובמערכת סגורה למחצה	בנק לאומי	מבוקש גם להבהיר מהי ההגדרה ל"בן זוג".	ההערה נדחתה – המונח אינו מוגדר בצווי איסור הלבנת הון אחרים ואין מקום להגדירו בצו זה.

מס'	סעיף ונושא	מעיר ההערה	תוכן ההערה בתמצית	עמדת סגל הרשות
15.	סעיף 8(ב)(3) - פעולות במערכת סגורה ובמערכת סגורה למחצה	בנק לאומי	נדרשת הבהרה בנוגע לטיב "מסמך הזיהוי" אליו מתייחס הסעיף – האם מדובר במסמך שהונפק על ידי רשות רשמית?	ההערה נדחתה – לא מדובר במסמך שהונפק בהכרח על ידי המדינה או מוסד ממוסדותיה. עם זאת, באחריות רכז ההצעה לוודא שמדובר במסמך מהימן. לעניין זה ראו " שאלות ותשובות בנושא זיהוי ואימות " באתר הרשות, לדוגמא, שאלות 2.12.20, 2.12.7.
16.	סעיף 8(ג)(2) - פעולות במערכת סגורה ובמערכת סגורה למחצה	פיפלבז	מבוקש להוסיף לסיפא הסעיף את המשפט הבא: "וזאת אם הערכת הסיכון שביצע רכז ההצעה ביחס למקבל השירות מעידה כי יש צורך לבצע זיהוי כאמור", כלומר ביצוע הזיהוי יהיה נתון לשיקול דעת רכז ההצעה, וזאת בדומה לקיים בצו P2P (מתווכי אשראי).	ההערה התקבלה – המשפט יוסף, בדומה לצו איסור הלבנת הון של מפעיל מערכת לתיווך באשראי (כמו כן, מיקום הסעיף השתנה לסעיף 10(1) לצו).
17.	סעיף 11(ב) - בקרה	פיפלבז	בקשה מרכז ההצעה לבצע בקרה מוגברת על משקיע בסכום נמוך המבצע פעילות חוזרת של השקעות הינה בעייתית, וזאת מכיוון שהחברה מעודדת ריבוי השקעות של המשקיעים, אך נדרשת בסעיף זה להתייחס לכך כפעילות חשודה. זאת ועוד, יש בכך בעיתיות גם ברמה התפעולית כיוון שרוב המשקיעים יכנסו להגדרה של פעילות חוזרת. לכן יש לבטל חובה זו.	ההערה נדחתה – הבקרה המוגברת על פעילות חוזרת של משקיע בסכום נמוך נוגעת רק לפעילות המעוררת חשש להלבנת הון או מימון טרור, כפי שנכתב במפורש בסעיף 11(ב) לצו.

מס'	סעיף ונושא	מעיר ההערה	תוכן ההערה בתמצית	עמדת סגל הרשות
18.	סעיף 13(2) – פרטי דיווח	פיפלביז	יש להגדיר את המונח "המנסה לקבל שירות" או להשמיטו. מי שמנסה לקבל שרות אך לא צלחה ההתקשרות בינו לבין רכז ההצעה, אינו נכנס להגדרה של מקבל שרות ועל כן הצו לא חל בעניינו.	ההערה נדחתה – לעמדתנו המונח ברור ואין צורך להגדירו. הצו אינו חל רק ביחס למקבל שירות כנטען, ולפיכך חובת הדיווח לרשות המוסמכת יכולה לחול גם לגבי מי שמנסה לקבל שירות.
19.	תוספת ראשונה – רשימת מדינות או טריטוריות שאינן עומדות בהמלצות ארגון ה-FATF	בנק לאומי	מדוע סוריה ולבנון אינן מופיעות בתוספת? בנוסף מוצע לציין במפורשות את שם המדינות אליהן מתייחסת פקודת המסחר עם האויב, 1939.	ההערה התקבלה – סוריה ולבנון יוספו לטיוטת הצו. אין צורך במסגרת הצו לציין מדינות אליהן מתייחסת פקודת המסחר עם האויב (כפי שהדבר לא קיים גם בצווי הלבנת הון אחרים).
20.	תוספת רביעית – רשימת פעולות שיכול שייראו כפעולות בלתי רגילות לפי הצו	פיפלביז	פרט 5 – מוצע להשמיט את הסעיף כיוון שלא ניתן לפעול עבור נהנה. הפעילות היא או עבור מקבל שרות או עבור החברה המציעה.	ההערה נדחתה – ניתן לפעול עבור נהנה והדבר עלול לחשוף את פעילות רכז ההצעה לסיכון של הלבנת הון ומימון טרור.
21.	פרט 9 – מוצע להגדיר מהי "זיקה" וזאת מכיוון שאין זה חריג שמשקיע יבחר להשקיע בתחום מסוים באופן מרבי, בשל שיקולי כדאיות פנימיים שלא דווקא ידועים לרכז ההצעה.		ההערה התקבלה באופן חלקי – ראו נוסח פרט 9 בצו המעודכן.	
22.	פרט 12 – מוצע להשמיט את המינוח "בקשת אשראי" שאינו רלוונטי לפעילות רכז הצעה.		ההערה התקבלה – ראו נוסח פרט 12 בצו המעודכן.	